Rok VI. Nr. 9.

DZIENNIK URZĘDOWY

Wydziału Oświecenia Publicznego

Województwa Śląskiego

KATOWICE. 30. września 1929.

Pozycja TREŚĆ: Strona

135. Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. w sprawie **dopuszczania w okresie przejściowym do egzaminu na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich kandydatów, nie posiadających odbytego studjum pedagogicznego lub odbytej 2-letniej praktyki przedegzaminowej** . . . 332
Przedruk z Dz. U. Nr. 10/217, poz. 136.
136. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie **„Dnia Oszczędności"** 333
Przedruk z Dz. U. Nr. 10/217, poz. 140.
137. Okólnik Wydziału Oświecenia Publ. Śl. Urz. Wojew. do Kierowników wszystkich dokształcających szkół zaw. w Wojew. Śląskiem **w sprawie nauki dokształcającej młodocianych pracowników przemysłowych** 333
138. Okólnik Wydz. Ośw. Publ. Śl. Urz. Woj. do Dyrekcyj (Kierownictw) wszystkich szkół zawod. z wyjątkiem dokszt. szkół zawod. w Wojew. Śl. **w sprawie przepisów porządkowych w szkołach zawodowych w Województwie Śląskiem** . . . 335
139. Wiadomości osobiste 342
140. Konkursy 343
141. Organizacja szkół 344
142. Komunikaty 344

Tłoczono w Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Rozporządzenia i okólniki.

Poz. 135.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 17 sierpnia 1929 r.

w sprawie dopuszczania w okresie przejściowym do egzaminu na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich kandydatów, nie posiadających odbytego studjum pedagogicznego lub odbytej 2-letniej praktyki przedegzaminowej.

Uchylając postanowienia okólnika z dnia 20 listopada 1926 r. w sprawie niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 16, poz. 212) i okólnika z dnia 5 lipca 1927 r. w sprawie dopuszczenia do egzaminów na nauczycieli szkół średnich (Dz. Urz. M. W. R. iO.P.Nr.10, poz. 164), zarządzam co następuje:

§ 1. W okresie do końca czerwca 1931 r. do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich, przewidzianego rozporządzeniem z dnia 9 października 1924 r. (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 18, poz. 185), kuratorzy Okręgów Szkolnych mogą dopuszczać kandydatów, którzy, posiadając określone osobnemi przepisami warunki (obywatelstwo polskie, nieskazitelność pod względem moralnym, zdatność fizyczną do zawodu nauczycielskiego, dowód uprawnienia sportowego lub dowód praktycznej umiejętności prowadzenia zabaw i gier i stopień magistra filozofji lub inny stopień (świadectwo) uznany za równoważny), mają nadto — odbytą w dowolnym czasie — co najmniej 3-letnią pracę nauczycielską, w wymiarze przynajmniej 8 godzin tygodniowo, uznaną przez kuratora właściwego Okręgu Szkolnego conajmniej za zadowalającą.

§ 2. W okresie do końca czerwca 1931 r. do egzaminu pedagogicznego na nauczyciela szkół średnich, przewidzianego rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 1923 r. (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 68), Komisje Egzaminacyjne mogą dopuszczać także kandydatów, którzy, posiadając określone osobnemi przepisami warunki (obywatelstwo polskie, nieskazitelność pod względem moralnym, tymczasowe zaświadczenie z egzaminu naukowego), mają nadto — odbytą w dowolnym czasie — co najmniej 3-letnią pracę nauczycielską, w wymiarze przynajmniej 8 godzin tygodniowo, uznaną przez kuratora właściwego Okręgu Szkolnego co najmniej za zadowalającą.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 25 sierpnia 1929 r.

Warszawa, dnia 17. sierpnia 1929 r. (Nr. II-2021/29).

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Wł. Złobicki.**
Dyrektor Departamentu.

136.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Ośw. Publ.) w sprawie „Dnia Oszczędności".

Tegoroczny obchód „Dnia Oszczędności" wyznaczony został na dzień 31 października. Centralny Komitet Obchodu przywiązuje wielką wagę do udziału w obchodzie młodzieży szkolnej i nauczycielstwa, które w ubiegłych latach wybitnie współpracowało w urządzaniu tych obchodów.

Z uwagi na doniosłe znaczenie propagandowe „Dnia Oszczędności", mającego na celu zaszczepić i kultywować, zwłaszcza w młodem pokoleniu, ideę oszczędności. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uważa za wskazane, by całe nauczycielstwo i w roku bieżącym wzięło żywy udział w pracach nad organizacją „Dnia Oszczędności" podobnie jak w latach ubiegłych.

Urządzenie w dniu 31 października b. r. w związku z „Dniem Oszczędności" specjalnych pogadanek we wszystkich szkołach Ministerstwo uważa za nader celowe.

Dlatego należy wydać w tej sprawie odpowiednie zarządzenia. Pozatem Ministerstwo zauważa, że prócz pogadanek dla młodzieży szkolnej byłoby wskazanem urządzenie przez nauczycielstwo stosownych prelekcyj i dla dorosłych.

Materjały do prelekcyj i propagandy dostarcza Biuro Zjazdów Instytucyj Oszczędnościowych w Warszawie, ul. Jasna 9, za drobną opłatą: afisze po 70 gr., małe broszurki propagandowe po 20 gr., książeczki przydatne do prelekcyj po 70 gr.

Warszawa, dnia 11. września 1929 r. (Nr. I. Prez. 5413/29).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) **Sł. Czerwiński,**

137.

Okólnik

Wydziału Oświecenia Publicznego Śląskiego Urz. Wojew. do Kierowników wszystkich dokształcających szkół zawodowych w Województwie Śląskiem w sprawie nauki dokształcającej młodocianych pracowników przemysłowych.

Odbywanie nauki dla uczniów rzemieślniczych i dla młodocianych robotników we wspólnych oddziałach jest niewskazane

Dlatego polecam dla uczniów młodocianych robotników otworzyć przy każdej szkole osobne oddziały i odbywać w nich naukę według następującego podziału godzin:

L. p.	Przedmiot	Liczba godzin				
		klasa przyg.	klasa I	klasa II	klasa III	Razem w kl. I. II. i III.
	A. Przedmioty ogólnokształcące					
1	Religja	1	$\frac{1}{2}$*	$\frac{1}{2}$*	$\frac{1}{2}$*	$1\frac{1}{2}$*
2	Język polski i korespondencja	3	$2\frac{1}{2}$*	2	2	$6\frac{1}{2}$
3	Krajoznawstwo i geografja gospodarcza Polski	1	1	—	—	} 3
4	Nauka obywatelstwa	—	—	1	1	
5	Rachunki: arytmetyka, księgowość, zasady kalkulacji . .	3	2	2	2	6
6	Higjena ogólna i zawodowa .	—	—	$\frac{1}{2}$*	—	$\frac{1}{2}$*
	Razem przedmioty grupy A.	8	6	6	$5\frac{1}{2}$*	$17\frac{1}{2}$*
	B. Przedmioty zawodowe					
1	Rysunki: a) rysunek odręczny i szkicowy, b) kreślenie geometryczne z nauką geometrji i zasady rys. rzutowego	—	2	—	—	2
2	Nauka zawodowa; a) podstawy fizyki przemysłowej, b) materjałoznawstwa (encyklopedycznie) łącznie z wiadomościami z chemji	—	—	2	2	$4\frac{1}{2}$*
3	Organizacja przedsiębiorstwa .	—	—	—	$\frac{1}{2}$	
	Razem przedmioty grupy B	—	2	2	$2\frac{1}{2}$*	$6\frac{1}{2}$
	Razem godzin:	8	8	8	8	24

Ponieważ uczniowie młodociani robotnicy uczęszczają do szkoły tylko do końca tego roku szkolnego, w którym kończą 18 rok życia i przeważnie przerywają naukę przed ukończeniem szkoły, co powoduje zmniejszenie ilości uczniów w klasach II i III, przeto w podziale powyższym przewidziana jest możliwość połączenia kl. II i III w jedną klasę. Połączenie to winno bezwzględnie

*) $\frac{1}{2}$ godz. tygodniowo oznacza 1 godzinę w ciagu jednego półrocza.

nastąpić, o ile liczba uczniów kl. II wzgl. III nie przekraczałaby liczby 15.

Podobnie, o ileby liczba uczniów klasy przygotowawczej wzgl. klasy I. nie przekraczała liczby 15, to z uczniów tych klas należy utworzyć tylko jedną klasę i udzielać w niej nauki według podziału nauki klasy pierwszej.

Gdy liczba uczniów poszczególnych klas przekracza 40 regularnie do tej klasy uczęszczających uczniów, wtedy należy uczniów takiej klasy podzielić na dwa równoległe oddziały i przy podziale tym uwzględniać dział ich np. odlewnictwo, walcownictwo, ceramikę itp., by nawet w klasach robotniczych móc dostosować naukę do pracy zawodowej uczniów.

Młodocianych pracowników górniczych, dla których zostaną w roku szkolnym 1929/30 otwarte przez Górnośląski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych osobne szkoły, nie należy z początkiem roku szkolnego przyjmować do szkoły, choćby nawet statuty miejscowe dokształcających szkół zawodowych zawierały wyraźne postanowienia co do obowiązku uczęszczania tych pracowników na naukę do dokształcającej szkoły zawodowej.

Katowice, dnia 27. sierpnia 1929 r. (L. O. P. III-5399).

Za Wojewodę:
(—) **Dr.Ręgorowicz** m. p.
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

138.

Okólnik

Wydziału Oświecenia Publicznego Śląskiego Urz. Wojew. do Dyrekcyj (Kierownictw) wszystkich szkół zawodowych z wyjątkiem dokszt. szkół zawodowych w Wojew. Śl. w sprawie przepisów porządkowych w szkołach zawodowych w Województwie Śląskiem.

Począwszy od roku szkolnego 1929/30 obowiązywać mają we wszystkich szkołach zawodowych (technicznych, handlowych, przysposobienia kupieckiego, żeńskich) podane niżej przepisy porządkowe. W ramach tych przepisów mogą Dyrekcje (Kierownictwa) ustalić w porozumieniu z Radami Pedagogicznemi regulaminy wewnętrzne (domowe) obowiązujące uczniów poszczególnych szkół.

Katowice, dnia 11. września 1929 r. (L. O. P. III-5561).

Za Wojewodę:
(—) **Dr.Ręgorowicz** m. p.
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

Załącznik do L. O. P. III-5561/29.

PRZEPISY PORZĄDKOWE
obowiązujące w szkołach zawodowych Województwa Śląskiego.

I. Zachowanie się w szkole.

1. Zachowanie się młodzieży tak w szkole, jakoteż poza szkołą, powinno być zawsze pełne godności; (właściwa młodemu wiekowi swoboda winna się łączyć z poczuciem, że nieodpowiednie zachowanie się przynosi ujmę nie tylko młodzieży, lecz także całemu zakładowi).

Między sobą powinna młodzież być zgodna, uprzejma i kierować się zawsze uczuciem koleżeństwa i równości.

2. Stosunek młodzieży do zwierzchności szkolnej oraz wszystkich osób nauczających jest oparty na szacunku i karności.

3. Młodzież powinna przychodzić do szkoły ubrana czysto i porządnie oraz przynosić wszystkie potrzebne przybory do nauki szkolnej i ćwiczeń cielesnych.

4. Młodzież obowiązana jest punktualnie i regularnie uczęszczać na lekcje i na inne zajęcia szkolne.

5. Prace wyznaczone młodzież wykonywa starannie i ściśle w wyznaczonym terminie.

6. W czasie lekcyj szkolnych młodzież powinna zachowywać się spokojnie i ze skupieniem.

Nie wolno więc podczas nauki bezwarunkowo w jakikolwiek sposób przeszkadzać rozmową, nieodpowiedniemi pytaniami lub podpowiadaniem.

Nadto powinna młodzież wystrzegać się starannie wszelkiego zajęcia, nie należącego do nauki, a także przygotowywania się na inne lekcje.

7. Wychodzenie z klasy podczas nauki dozwolone jest tylko w razie koniecznej potrzeby.

Wywołać młodzież z klasy podczas nauki nie wolno żadnej osobie, prócz dyrektora, w czasie jego nieobecności także zastępcy i uprawnionych do tego przez nich osób.

8. Miejsca wyznaczonego przez wychowawcę klasy nie może młodzież zmieniać samowolnie.

9. Młodzież powołana do odpowiedzi wstaje, chyba że nauczyciel poleci jej odpowiadać siedząco.

Usuwanie się od odpowiedzi lub pisemnych wypracowań szkolnych pociąga za sobą kary, przewidziane niniejszym regulaminem.

10. Przerwy między godzinami nauki służą do wypoczynku ciała i umysłu: nie należy ich zatem poświęcać przygotowywaniu się do następnych lekcyj.

Przerwy między godzinami nauki powinna młodzież spędzać na korytarzach lub na wolnem powietrzu zależnie od postanowienia dyrektora względnie dyżurującego nauczyciela.

Nienależyte zachowanie się w budynku szkolnym jest surowo wzbronione, bicie się i przezywanie uczniów jest surowo wzbronione.

Wszelkiego rodzaju odpadki i papiery należy zawsze wrzucać do kosza na nie przeznaczonego. Uczniom poniżej 16 lat zabrania się bezwarunkowo palenia tytoniu, starszym zakazuje się surowo palenia w obrębie budynku szkolnego z wyjątkiem ubikacyj przeznaczonych na ten cel przez dyrektora zakładu a na miejscach publicznych, młodzieży poniżej lat 18. Wystawanie przed budynkiem szkolnym i przed drzwiami klas po ozwaniu się dzwonka nie jest dozwolone. Młodzież powinna przed przybyciem nauczyciela zająć swoje miejsca i zachowywać się spokojnie.

11. Nie wolno niszczyć ubikacyj; urządzeń i sprzętów szkolnych oraz pomocy naukowych; nie mniej nie wolno plamić przyborów szkolnych lub odzieży kolegów.

Za uszkodzenie budynku lub przedmiotu, stanowiącego własność szkoły, uczeń uiszcza odszkodowanie pieniężne, jeśli szkodę wyrządzono świadomie, sprawca poniesie ponadto karę.

Jeśli sprawcy się nie wykryje, wówczas szkodę wynagrodzą uczniowie całej klasy, ewentualnie kilku klas lub całego zakładu.

Stwierdzone poważniejsze uszkodzenie rozmyślne pociąga za sobą wydalenie ze szkoły.

12. Jeśli uczeń przez nieuwagę zrani kolegę, rodzice jego obowiązani są pokryć koszty leczenia. Jeżeli zaś skaleczenie było wynikiem złej woli, rodzice muszą pokryć koszty leczenia, uczeń zaś zostaje ponadto ukarany, co nie uchyla jednak jego odpowiedzialności karno-sądowej.

Posiadanie broni niebezpiecznej dla otoczenia jest surowo wzbronione. Przynoszenie broni, materjałów wybuchowych i t. p. do szkoły spowodować może wydalenie ze szkoły.

13. Jeśli uczeń przywłaszczy sobie cudzą własność, musi ją zwrócić, a nadto naraża się na wydalenie go ze szkoły.

14. W razie doznania krzywdy ze strony kolegi winien uczeń zwrócić się bezzwłocznie z zażaleniem do wychowawcy klasy lub w razie jego nieobecności do innego nauczyciela.

15. Nie wolno uczniom bez pozwolenia brać do domu pomocy szkolnych, które są własnością zakładu, ani własnych książek zostawiać w klasie.

16. Książki i przybory szkolne wypożyczone ze szkoły należy zwrócić w oznaczonym terminie.

17. Uczniowie winni stosować się do postanowień regulaminu szkolnego, wydanego przez dyrekcję szkoły.

II. Nauka szkolna.

17. Uczniowie obowiązani są uczęszczać regularnie na lekcje przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych, wybranych za wiedzą rodziców lub ich zastępców a za zgodą Rady Pedago-

gicznej. Rada Pedagogiczna może zwolnić ucznia z nauki przedmiotów nadobowiązkowych lub wzbronić dalszego uczęszczania na te przedmioty zawiadamiając o tem rodziców.

W razie przewidzianej przeszkody w przyjściu do szkoły, uczeń powinien zawczasu postarać się o pozwolenie szkolne pozostania w domu.

Od udziału w ćwiczeniach religijnych może ucznia zwolnić nauczyciel religji.

W razie opuszczenia zajęć szkolnych, uczeń powinien w ciągu 3 dni przedstawić pisemne uzasadnione usprawiedliwienie opieki domowej lub świadectwo lekarza.

O ile opieka domowa w tym czasie nie zawiadomi Dyrekcji szkoły o powodach nieobecności uczniów w szkole, zawiadamia Dyrekcja szkoły opiekę domową o nieobecności i żąda usprawiedliwienia.

18. Powrót ucznia do szkoły po przebyciu choroby, powodującej więcej niż 6-dniową przerwę, może nastąpić tylko na podstawie świadectwa lekarskiego.

19. Za każde nieusprawiedliwione opuszczenie nauki będzie uczeń pociągnięty do odpowiedzialności; opuszczone bez usprawiedliwienia godziny obowiązkowej i nadobowązkowej nauki będą uwidocznione w świadectwie, co wpłynie na obniżenie cenzury z zachowania. Opuszczenie conajmniej 6 dni nauki bez usprawiedliwienia powoduje usunięcie ucznia ze szkoły.

20. Nieregularne uczęszczanie do szkoły, jakiekolwiek mogą być jego przyczyny, może spowodować usunięcie ucznia ze szkoły, o ile władza szkolna uzna to za konieczne.

III. Życie pozaszkolne.

21. Poza godzinami szkolnemi uczeń powinien zajmować się w domu przedewszystkiem dokładnem przyswajaniem sobie treści nauki szkolnej jakoteż samodzielnem i sumiennem wypracowaniem zadań pisemnych. Przytem ma zawsze pamiętać, że tryb jego życia pozaszkolnego powinien odpowiadać przepisom szkolnym. Racjonalne oddawanie się sportom jest dla uczniów bardzo wskazane, nastąpić może jednak tylko za wiedzą dyrekcji szkoły. Używanie kąpieli wodnej i słonecznej dozwolone jest tylko w pływalniach słonecznych, pozostających pod nadzorem fachowem. W rzekach, stawach i t. p. uczniom bez pozwolenia i bez odpowiedzialnego nadzoru kąpać się nie wolno.

22. Wykroczenie przeciw zasadom przyzwoitości i obyczajności, jakoteż przestawanie z osobami znanemi z niewłaściwego prowadzenia się, pociąga za sobą wydalenie ucznia z zakładu.

23. Zakazane jest wychodzenie z domu po godz. 10 wieczorem w porze letniej, a po godz. 8-mej wieczorem w porze zimowej, z wyjątkiem wypadków koniecznych, jakoteż bezcelowe chodzenie po ulicach i oddawanie się niedozwolonym rozrywkom.

24. Zakazuje się bezwarunkowo używania napojów alkoholowych w miejscach publicznych, przyczem upijanie się będzie surowo karane, nie wyłączając wykluczenia ze szkoły.

25. Zabronione są również wszelkie gry o pieniądze na każdem miejscu, jak niemniej prowadzenie między soba interesów pożyczkowych i t. p. Wykraczający przeciw temu zakazowi narażą się na surowe kary a nawet wydalenie ze szkoły.

26. Uczęszczanie na przedstawienia, zgromadzenia i produkcje publiczne, niedozwolone dla uczniów, jakoteż branie udziału w manifestacjach politycznych, będzie przez szkołę surowo karane.

27. Bywanie na publicznych zabawach tanecznych z wyjątkiem zabaw szkolnych odbywanych za wiedzą Dyrekcji, jest bezwarunkowo zabronione, choćby uczeń znajdował się w towarzystwie rodziców, ich prawnych zastępców opiekunów lub krewnych.

Na pobieranie nauki tańca przez uczniów i odbywanie ćwiczeń w zakresie tańca, zezwala w każdym wypadku dyrektor zakładu na prośbę rodziców ucznia lub ich prawnych zastępców.

28. Uczęszczanie do restauracyj i kawiarń w obrębie miasta i najbliższej okolicy jest dozwolone uczniom tylko w towarzystwie rodziców, ich zastępców prawnych, starszych krewnych i nauczycieli lub za zezwoleniem Dyrekcji szkoły. Zezwolenie to może być każdej chwili przez Dyrekcję odebrane.

29. Uczniom nie wolno uczęszczać na rozprawy sądowe.

30. Uczeń bierze udział w wycieczkach, uroczystościach i obchodach szkolnych, narodowych i kościelnych. Udział uczniów w obchodach ogólnych regulowany jest zarządzeniem względnie zezwoleniem zwierzchności szkolnej.

31. Kółka i zrzeszenia młodzieży szkolnej mogą powstawać tylko za zgodą dyrektora szkoły i z zachowaniem przepisów, podanych w okólniku Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego N. O. H. fiz. 752/27 z dnia 3/9. 27. Dz. Urz. Min. WR. i OP. Nr. 11. poz. 183. Uczniom nie wolno należeć do żadnych publicznych i tajnych stowarzyszeń i to pod grozą wydalenia ze szkoły. Należenie do związków apolitycznych, śpiewackich, sportowych i t. p. jest uzależnione od zezwolenia Dyrekcji.

32. Wszelkiego rodzaju jednorazowe i perjodyczne wydawnictwa uczniowskie mogą być rozpowszechnione tylko za uprzednią aprobatą rękopisów przez dyrektora szkoły z zachowaniem wskazówek, podanych w okólniku Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17. X. 1927 r. Nr. O. Prez. 6314/27 Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 225.

33. Wyroby szkolne, wykonane przez uczniów z materjału szkolnego, stanowią wyłączną własność szkoły.

Prace szkolne uczniów jak: rysunki, modele, wypracowania i i. zwierzchność szkolna ma prawo zatrzymać, według własnego uznania.

34. O ile władze szkolne przepisują dla danej szkoły całkowite lub częściowe umundurowanie, uczeń obowiązany jest je nosić.

35. Uczeń posiada legitymację szkolną poświadczoną przez dyrektora, która służy mu do wylegitymowania się wobec organów szkolnych, kolejowych, służby bezpieczeństwa publicznego i wobec delegatów komitetów rodzicielskich.

36. Opiekę domową uczniów, nie robiących należytych postępów w nauce, władza szkolna zawiadamia o tem listownie około połowy grudnia i połowy maja.

Opieka domowa zobowiązana jest każdorazowo przedstawić zwierzchności szkolnej pisemne potwierdzenie odbioru wykazu.

Po odbytych około 15 listopada i 15 kwietnia konferencjach okresowych odbywają się wywiadówki, na które rodzice obowiązani są przybyć celem zasięgnięcia informacyj o postępach w nauce i zachowaniu się swych dzieci.

IV. Wybór mieszkania.

37. Wybór mieszkania i nadzoru domowego, jakoteż każda zmiana w tym względzie, należy do rodziców ucznia lub ich uprawnionych zastępców, którzy mają obowiązek o pierwszym wyborze jak i o każdej zmianie stancji donieść dyrektorowi lub wychowawcy klasy po przekonaniu się, że opieka domowa posiada pozwolenie dyrekcji danego zakładu na utrzymywanie uczniów na stancji.

Osoby mające zamiar utrzymywać młodzież szkolną na stancji i zasięgnięciu o właścicielu (właścicielce) miarodajnej opinji, wyda zezwolenie pisemne aż do odwołania i określi liczbę uczniów danej stancji.

38. Uczniowie dojeżdżający stosować się winni w czasie jazdy oraz w poczekalniach ściśle do przepisów kolejowych i przepisów karności szkolnej.

39. Jeśli istnieje uzasadniona podstawa do przypuszczenia, że miejsce stołowania się lub zamieszkania ucznia jest dla niego nieodpowiednie albo nawet szkodliwe, wówczas dyrekcja szkoły ma prawo zażądać od rodziców lub ich uprawnionych zastępców zmiany umieszczenia, a gdyby nie zastosowano się do tego żądania, dyrektor szkoły przedstawia Wydziałowi Oświecenia Publicznego wniosek wykluczenia ucznia z zakładu.

V. Wystąpienie ze szkoły.

40. Wystąpienie ucznia ze szkoły podać powinni do wiadomości dyrektora jego rodzice lub ich uprawnieni zastępcy.

Uczeń opuszczający szkołę przed ukończeniem, otrzymuje wykaz postępów za ostatnie półrocze z podaniem przyczyn odejścia,

Przed otrzymaniem wykazu postępów uczeń zwraca legitymację, oddaje wypożyczone z zakładu książki oraz inne przedmioty i uiszcza zaległe opłaty względnie inne należności.

Uczeń, który nie wynagrodził wyrządzonej zakładowi szkody, nie oddał pożyczonych książek, nie uiścił zaległych opłat, oraz innych należności, nie otrzyma świadectwa. Uczeń, który nie uiścił opłat szkolnych w oznaczonym terminie, zostaje ze szkoły wydalony. Powtórne przyjęcie takiego ucznia do szkoły zależnem jest od 1) zgody Rady Pedagogicznej, 2) uiszczenia zaległych opłat, 3) uiszczenia nowego wpisowego.

41. Świadectwa szkolne mają wartość dokumentów publicznych. Ich sfałszowanie lub podrabianie powoduje dochodzenie karno-sądowe.

VI. Skutki przekraczania przepisów porządkowych.

42. Za przekroczenie obowiązujących przepisów porządkowych i za zaniedbywanie nauki szkolnej względnie za czyny z natury swej niedopuszczalne, spełnione tak w obrębie szkoły jak i poza szkołą, uczeń jest odpowiedzialny przed zwierzchnością szkolną i ponosi karę, której wymiar zależny jest od rodzaju winy, a mianowicie: od upomnienia aż do wykluczenia ze szkoły.

43. Za mniejsze przekroczenia udziela wychowawca klasy upomnienia w cztery oczy lub w obecności kolegów.

44. Po bezskutecznem upomnieniu przy mniejszych wykroczeniach tudzież w razie poważniejszego wykroczenia, spotyka ucznia nagana, którą się zapisuje w katalogu klasowym; ta kara staje się stopniowo coraz wyższą, jeśli

1. winnemu ogłosi ją dyrektor wobec wychowawcy klasy,
2. jeśli ogłosi ją dyrektor wobec nauczycieli klasy lub całego zakładu.

45. Bezskuteczna nagana jakoteż cięższe wykroczenie powoduje surowsze kary, a mianowicie:

1. utratę stypendjum lub zmniejszenie zapomogi i utratę zwolnienia z opłat szkolnych,
2. zagrożenie wydalenia z zakładu na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej. Każda kara począwszy od kary nagany powoduje obniżanie oceny z zachowania się.

Uczniowi, którego wykluczenie uchwalono na konferencji, Rada Pedagogiczna może natychmiast wzbronić uczęszczania do szkoły aż do rozstrzygnięcia sprawy przez Wydział Oświecenia Publicznego.

46. Wydalenie z zakładu następuje:

1. w razie stwierdzenia poważniejszego rozmyślnego uszkodzenia przedmiotów na niekorzyść szkoły,
2. jeśli uczeń dopuścił się cięższej obrazy któregokolwiek z członków grona nauczycielskiego,

3. jeśli uczeń powtórzył rozmyślnie skaleczenie kolegi,
4. jeżeli uczeń pomimo poniesionej kary powtarza przynoszenie do szkoły broni i t. p.,
5. jeżeli uczeń przywłaszcza sobie cudzą własność,
6. jeżeli uczeń uczęszcza do szkoły nieregularnie,
7. jeśli uczeń mimo otrzymania zagrożenia wydalenia na jednej z konferencji z powodu nieczynienia należytych postępów lub nieodpowiedniego zachowania nie wykazał zmiany na lepsze,
8. jeżeli uczeń w obydwu półroczach tego samego roku szkolnego otrzyma z połowy lub więcej przedmiotów stopień niedostateczny,
9. jeżeli uczeń wykracza przeciw zasadom przyzwoitości i obyczajności i przestaje z osobami znanemi z niewłaściwego prowadzenia się,
10. jeżeli uczniowi udowodniono nadużywanie napojów alkoholowych lub nakłanianie drugich kolegów do upijania się,
11. jeżeli uczeń oddaje się grom hazardowym i drugich kolegów uczy tych gier,
12. jeżeli uczeń należy do tajnych i politycznych stowarzyszeń,
13. jeżeli uczeń pomimo otrzymanej kary bywa na publicznych zabawach tanecznych,
14. jeśli uczeń dopuścił się czynu, za który przewiduje się odpowiedzialność karno-sądową,
15. jeśli uczeń po zastosowaniu niższych kar nie stosuje się do postanowień regulaminu szkolnego,
16. i jeżeli rodzice ucznia względnie ich uprawnieni zastępcy nie zastosowali się do żądania dyrektora szkoły w sprawie zmiany nieodpowiedniego mieszkania.

47. Zagrożenie wydaleniem ze szkoły oraz samo wydalenie zatwierdza Wydział Oświecenia Publicznego.

484. O każdej surowszej karze, zagrożeniu wydaleniem ze szkoły i uchwalonemu przez Radę Pedagogiczną wydaleniu, rodzice lub ich uprawnieni zastepcy otrzymują uwiadomienie szkolne.

49. Powyższe przepisy obowiązują ucznia, jak długo należy do szkoły, zatem także w czasie feryj szkolnych.

139.

WIADOMOŚCI OSOBISTE.

Józef Syska, nauczyciel państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Mysłowicach, mianowany został dyrektorem państwowego seminarjum nauczycielskiego w Tarnowskich Górach, z ważnością od dnia 1 sierpnia 1929 r. (Nr. II. 19786/29).

140.

KONKURSY.

Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza wolną posadę **nauczyciela szkoły ćwiczeń przy państw. seminarjum naucz. męskiem w Mysłowicach.** W a r u n e k: posiadanie egzaminu wydziałowego lub Wyższego Kursu Naucz. z grupy fizyko-matem. Podania wnosić należy drogą służbową do Wydziału Oświecenia Publicznego w terminie **do 15. listopada b. r.**

Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza niniejszem k o n k u r s na następujące posady **kierowników** szkół powszechnych:

8-klas. szkoły powszechnej II w **Radzionkowie**, pow. Tarn. Góry.

5-klas. szkoły powszechnej w **Brzęczkowicach**, pow. Katowice. Przy szkole mieszkanie służbowe i ogród.

8-klas. szkoły powszechnej II. w **Rydułtowach**, pow. rybnickiego, mieszkanie służbowe, ogród, stacja kolejowa w miejscu.

6-klas. szkoły powszechnej w **Dębieńsku Starem**. Odległość od stacji 4 km, mieszkanie urzędowe i ogród.

5-klas. szkoły powszechnej w **Jejkowicach**, pow. rybnickiego, mieszkanie służbowe, ogród, 4½ km. od stacji kolejowej.

7-klas. szkoły powszechnej w **Kosztowach**, pow. pszczyński.

5-klas. szkoły powszechnej w **Jankowicach**, pow. pszczyński.

4-klas. szkoły powszechnej w **Piasku**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród, pole, stacja kolejowa w miejscu.

4-klas. szkoły powszechnej w **Urbanowicach**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród.

3-klas. szkoły powszechnej w **Cielmicach**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród, godzina drogi od stacji kolejowej.

3-klas. szkoły powszechnej we **Frydku**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród.

3-klas. szkoły powszechnej w **Jaroszowicach**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe ogród.

3-klas. szkoły powszechnej w **Kobielicach**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród.

3-klas. szkoły powszechnej w **Pasieczce**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród, pole, pół godziny od stacji kolejowej.

3-klas. szkły powszechnej w **Rudołtowicach**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród, pół godziny drgi do stacji kolejowej.

3-klas. szkoły w **Woli**, pow. pszczyński. mieszkanie służbowe, ogród, pole.

3-klas. szkole powszechnej w **Żwakowie**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe i ogród.

2-klas. szkoły powszechnej w **Ławkach**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród.

2-klas. szkoły powszechnej w **Świerczyńcu**, pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród.

2-klas. szkoły powszechnej katol. w **Golasowicach**, pow. pszczyński, posada złączona z organistostwem.

1-klas. szkoły powszechnej w **Jedlinie,** pow. pszczyński, mieszkanie służbowe i ogród.

1-klas. szkoły powszechnej w **Smardzowicach,** pow. pszczyński, mieszkanie służbowe, ogród.

Termin wnoszenia podań **do dnia 15 listopada 1929.**

141.
ORGANIZACJA SZKÓŁ.

Wydział Oświecenia Publicznego zarządzeniem z dnia 7. września 1929 r. L: O. P. I-13484 podniósł stopień organizacyjny publicznej szkoły powszechnej w Brzeczkowicach w pow. katowickim, z 4 klasowej na 5-klasową.

142.
KOMUNIKATY.

Nakładem **Księgarni Powszechnej w Krakowie** (ul. św. Tomasza 20) wyszła książka p. t. **„Polskie Prawo Administracyjne w zarysie".** Cz. I., której autorami są profesorowie Uniwersytetów krajowych: Kumaniecki, Wasiutyński i Panejko.

Wysokie walory tej książki, objawiające się przedewszystkiem w znakomitem ujęciu przedmiotu oraz opracowaniu go w sposób przystępny dla każdego czytelnika, powodują Wydział Oświecenia Publ. do zwrócenia uwagi na to dzieło i zalecenia go do użytku w urzędach oraz dla pragnących zaznajomić się z omawianym w niem przedmiotem.

W książce uwzględniono odrębny stan prawny na terenie tutejszego Województwa.

W sprawie kwartalnika p. t. „Pamiętnik Warszawski".

Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę Dyrekcyj i Kierownictw szkół wszelkiego typu na kwartalnik p. t. „Pamiętnik Warszawski", poświęcony wyłącznie sprawom duchowej kultury narodowej i powszechnej, oraz twórczości polskiej i obcej, a zasilany przez najwybitniejsze w tej dziedzinie pióra.

Adres Redakcji: **Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 5.**

W sprawie zwrotu opłat szkolnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że w „Monitorze Polskim" z 17 lipca 1929 r. Nr. 162, poz. 409, ogłoszony został Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 czerwca 1929 r. Nr. I. Prez. 4191/29 wraz z wykazem szkół, w których nauka uprawnia do zwrotu opłat szkolnych w roku szkolnym 1929/30. Zaś w „Monitorze Polskim" z 16 sierpnia 1929 r. Nr. 187, poz. 450, Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. z dnia 6 sierpnia 1929 r. Nr. I. Prez. 5066/29, zmieniający częściowo Okólnik z dnia 25 czerwca 1929 r. w sprawie wykazu szkół, w których nauka uprawnia do zwrotu opłat szkolnych w roku szkolnym 1929/30.

W sprawie broszury Kazimierza Soleckiego o należnościach za podróże służbowe.

Ministerstwo podaje do wiadomości, że wyszła z druku broszura Kazimierza Soleckiego, radcy ministerjalnego Ministerstwa Skarbu: „O należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych w kraju" wraz z objaśnieniami, opartemi na reskryptach i okólnikach Ministerstwa Skarbu i na motywach wyroków Najw. Trybunału Administracyjnego.

(Nr. I. Prez. 5412/29).

W sprawie wydawnictw i środków naukowych zatwierdzonych do użytku szkolnego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło do użytku szkolnego następujące wydawnictwa i środki naukowe:

I. Podręczniki.

Dąbrowski J., Wiadomości z dziejów Polski. Tom I. Wyd. 2. Lwów. Nakł. K. S. Jakubowskiego, 1929 — dla uczniów niższego gimnazjum (Nr. II. 1927/29);

Herzberg E., Zarys wiadomości o metalach Grudziądz. 1928 — dla uczniów szkół rzemieślniczo-przemysłowych i dokształcających zawodowych (Nr. II. 4237/29);

Hopliński Jan, Farby i spoiwa. Podręcznik techniczny dla malarzy. Kraków, 1927. Nakł. Miejskiego Muzeum Przemysłowego im. d-ra A. Baranieckiego w Krakowie — dla uczniów szkół zawodowych artystyczno-technicznych oraz jako książkę pomocniczą dla nauczycieli rysunków w szkołach zawodowych i ogólnokształcących (Nr. II. 7164/27);

Kielski B., Leçons de français I-re année. A. Pour les écoles de filles. Troisieme édition. Lwów, 1928. K. S. Jakubowski — dla uczennic szkół powszechnych oraz szkół średnich ogólnokształcących (Nr. II. 19296/29);

Kisielewska J., W służbie Ojczyzny. Pogadanki historyczne dla IV. oddziału. Część I. Wyd. 13. Warszawa. Nakł. Gebethnera i Wolffa. 1929 — dla uczniów IV. oddziału szkół powszechnych. (Nr. II. 21515/29);

Maszyński P., Polski śpiewnik szkolny. Zbiór ćwiczeń i pieśni wraz z teorją. Część I. Wyd. 9. Warszawa. Nakł. Gebethnera i Wolffa — dla uczniów szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i książka pomocnicza dla nauczycieli (Nr. II. 21455/29);

Pfanówna Z. i Rossowski S., Pierwsze czytania dla szkół powszechnych. Część I, dla oddziału drugiego. Wyd. 10. Lwów. K. S. Jakubowski, 1929 — dla uczniów II oddziału szkół powszechnych (Nr. II. 21667/29);

Reiter M., Czytania polskie. Tom I. Wyd. 14. Lwów. Nakł. K. S. Jakubowskiego, 1929 — dla uczniów I klasy szkół średnich ogólnokształcących oraz IV. oddziału szkół powszechnych (Nr. II. 20896/29);

Reiter M., Czytania polskie. Tom III. Wyd. 11. Lwów. Nakł. K. S. Jakubowskiego, 1929 — dla uczniów III klasy szkół średnich ogólnokształcących oraz VI. oddziału szkół powszechnych (Nr. II. 22752/29).

II. Książki pomocnicze.

Dyakowski B., Początkowa nauka o przyrodzie dla oddziału III-go szkół powszechn. Wyd. 10. Warszawa. Nakł. Gebethnera i Wolffa — dla nauczycieli szkół powszechnych (Nr. II. 21466/29);

Kilarski J., Przewodnik po Poznaniu. Lwów—Warszawa. Książnica—Atlas, 1929 — dla uczniów szkół wszelkich typów (Nr. II. 11136/29).

Cena nr. 9 . . . . zł 1,00
płatnych zaraz po otrzymaniu numeru.
Nr. konta czekowego P. K. O. 301 973

Cena ogłoszeń:
cała strona 50 zł, 1/2 strony 25, 1/4 strony 12 zł 50 gr
Administracja „Dziennika Urzędowego Wydz. Ośw. Publicznego“, „Gazety Urzędowej“ i „Dziennika Ustaw Śląskich“
Katowice, Województwo.
Redakcja Dz. U. W. O. P. mieści się w Wydziale Ośw. Publicz. Wojew. Śląskiego.